

SMÅGRUPPEOPPLEGG
KAPITTEL 10

EVANGELIET ETTER
MARKUS

KOM FØLG MEG

Evangeliet etter Markus

Kapittel 10

Bibelstudiet har to alternative deler. Velg et av alternativene.

Alternativ A er laget slik at spørsmålene i opplegget er knyttet tett opp mot teksten. Dette er igjen delt inn i tre deler, velg en av dem.

Alternativ B er en generell måte å tilnærme seg teksten på, og er løst basert på *Lectio Divina*. *Lectio Divina* er en måte å lese Bibelen på som ble formalisert i vestlige klostre. Et hovedformål er å la teksten tale for seg selv. Man reflekterer over teksten uten å nødvendigvis studere den systematisk, for så å finne ut hvordan man kan anvende teksten i sitt eget liv.

Alternativ A

Vers 1 – 12: Ekteskap og skillsmisse

Fariseerne forsøker å sette Jesus på prøve ved å spørre om det er lov å skille seg. Fra en parallelltekst ser vi at de spør om det er lov å skille seg av hvilken som helst grunn (Matt. 19.3). Dersom Jesus gir en liberal tolkning av loven (5. Mos 24.1), kan de av fariseerne som er konservative anklage ham for å oppføre seg til brudd på loven. Dersom Jesus gir en konservativ tolkning, vil det gå mot vanlig praksis på Jesu tid, og fariseerne kan håpe at Herodes får det med seg. Herodes fikk døperen Johannes drept fordi Johannes hadde kritisert Herodes' og hans nye kones Herodias' skillsmisser og gjengifte.

1. Les vers 1 – 12 , og gjenfortell hva som står i teksten.
2. For å svare på skillsmissespørsmålet begynner Jesus med å svare på hva et ekteskap er. Man kan ikke forstå skillsmisser uten å forstå ekteskap, for man kan ha ekteskap uten skillsmisser, men ikke skillsmisser uten ekteskap. Hvordan definerer Jesus ekteskapet? Hvem er del av det? Hva betyr det å ikke lenger være to, men én kropp?
3. Staten kan definere enkelte plikter og rettigheter som følger med ekteskapet, den kan ratifisere og anerkjenne ekteskap, men den kan ikke kreere ekteskap. Hva må til for å ha et gyldig ekteskap (vers 9a)?
4. Det finnes mange grunner til ikke å skille seg. Hvilke begrunnelser gir Jesus i v. 6 – 9? For eksempel, hva er det mennesker ikke skal skille?
5. Å *forson* er et ord som er vanskelig å forstå. Det tilsvarende engelske ordet er *to reconcile* (lat. *[re]conciliare = føre sammen [på nytt]*), som blant annet betyr å bli gjenforent. Les Kol. 1.20. Hvilke konsekvenser får det dersom mennesker skiller det som Gud har forsonet her? Legg merke til at kirken blir omtalt som Kristi brud (2. Kor, 11. 2, Ef. 5.25 – 27). Hvordan kan det være med på å gi et svar på hvorfor til og med symbolikken på forholdet mellom Kristus og kirken blir hellig?
6. Hva er forskjellen på et ekteskapsbrudd og en skillsmisse? Hva er grunnen til at man har skillsmisser (v. 5)?
7. Bruk gjerne 5 – 10 minutter i stillhet. Hvilke forskjeller finner du mellom den bibelske forståelsen av ekteskapet og den sekulære forståelsen? Hvilke sider gjør den ene forståelsen mer eller mindre attraktiv i forhold til den andre?
8. Til slutt: Del eller skriv ned det viktigste du tenkte på.

Vers 13 – 31: Å komme til Jesus

Her leser vi om to måter å komme til Jesus på; som et barn, eller som en rik ung mann.

1. Les vers 13 – 31 og gjenfortell hva som står i teksten.
2. Hvorfor tror du den rike mannen kalte Jesus god (v. 17)? Hvordan tror du den rike mannen tenkte om seg selv (v. 20)? Hvorfor tror du at mannen likevel følte et behov for å komme til Jesus, gitt at det mannen sier om seg selv i vers 20 var sant?
3. Hvorfor tror du Jesus konfronterer den rike mannen med loven, når vi vet at loven ikke gir evig liv? Hvilke lover fra de ti bud er det Jesus ikke siterer (2. Mos. 20.3 – 17)? Hva er det første av de ti bud, hva betyr det, og tror du den rike mannen kjente til det?
4. Det er mulig at den rike mannen tenkte at han kunne kjøpe seg disippelplass hos Jesus. Hvorfor ville ikke det være å ta i mot Guds rike som et barn? Hvordan forholder barn seg til gaver?
5. Til en viss grad gir penger trygghet og individuell frihet. Men sannsynligvis i langt mindre grad en vi vanligvis tenker. Hvor trygg og fri var den rike mannen da han forlot Jesus? Hvilke ting, utenom Jesus, gir deg en følelse av trygghet? Kunne du i ytterste konsekvens levd uten denne tingen, hvis Jesus ba deg om det?
6. Jesus sjokkerer disiplene sine med det han sier om hvor vanskelig det er for de som er rike å komme inn i Guds rike. Men Jesus kaller disiplene sine for barn. Hvorfor gjør han det?
7. Bruk gjerne 5 – 10 minutter i stillhet. Føler du deg utrygg når Jesus sier at det er umulig for en rik å komme inn i Guds rike? Let i teksten om du finner en god grunn til å være trygg på at Jesus kan kalle deg for et barn, slik han gjorde disiplene.
8. Til slutt: Del eller skriv ned det viktigste du tenkte på.

Vers 32 – 52: På vei til Jerusalem

På veien til Jerusalem gjentar Jesus for tredje gang at han skal bli drept, men stå opp igjen. Jakob og Johannes kommer med en spesiell forespørsel, og den blinde Bartimeus kommer også med en forespørsel. Jesus hadde gitt Jakob og Johannes kallenavnet Boanerges, det betyr tordensønner (Mark 3.17). Kanskje fikk de kallenavnet fordi de hadde foreslått de skulle la ild fare ned over en samaritansk landsby som ikke ville ta i mot Jesus og disiplene (Luk. 9.54). I forkant av begge forespørslene som er beskrevet i dette avsnittet, stiller Jesus det samme spørsmålet. Derfor blir innfallsvinkelen her å sammenligne Boanerges og Bartimeus.

1. Les vers 32 – 52 og gjenfortell hva som står i teksten.
2. Hvorfor tror du disiplene var oppskaket og redde på veien opp til Jerusalem (Mark. 8.31 – 32, Mark. 9. 31 – 32, Joh. 11.15 – 18, Joh. 15.57)?
3. Jesus hadde forutsagt sin egen død og oppstandelse to ganger (Mark. 8.31, Mark. 9. 31) og disiplene hadde ikke skjønt, eller til og med irettesatt ham. Hvorfor tror du at disiplene ikke sier noe denne gangen? Hvorfor gjentar Jesus budskapet sitt når de åpenbart er redde? Hvordan tror du disiplene tenkte på oppstandelsen (Mark. 9.10, Joh. 11.21 – 24)?
4. Hvilket spørsmål stiller Jesus Jakob og Johannes i vers 38? Hvilket spørsmål stiller han Bartimeus i vers 51? Hvorfor tror du Jesus stiller det samme spørsmålet?
5. Hva ba Bartimeus om? Hva fikk han? Hva gjorde han etter at han fikk bønnesvaret? Hvordan tror du livet hans ble? Her finner du alt du trenger i teksten.
6. Hva ba Boanerges om? Hvilket bønnesvar fikk de (v. 39)? Hvordan ble livene deres? Hvordan står kallenavnet deres seg i ettertid? Dersom du vil ha informasjon utover det som står i teksten, kan du referere til appendikset på side 3.
7. Bruk gjerne 5 – 10 minutter i stillhet. Ville du heller vært en Boanerges eller en Bartimeus? Siden det ikke er mulig for deg å være noen av delene – hva vil du at Jesus skal gjøre for deg? Hva kan Jesus kalle deg til da?
8. Til slutt: Del eller skriv ned det viktigste du tenkte på.

Alternativ B

1. Velg et av avsnittene i teksten og les det høyt to ganger. Prøv om alle i gruppen får en anledning til å lese et lengre avsnitt. Legg til flere repetisjoner om nødvendig.
2. Bruk 10 – 15 minutter på å finne ut hva som nettopp ble lest, men prøv å unngå dype analyser. Fokuser på å trekke ut observasjoner. Hva skjedde i teksten? La du merke til noe spesielt? Synes du noe var merkelig som det er vanskelig å forstå ved første øyekast?
3. Les teksten en gang til.
4. Tenk tilbake på momentene som nettopp ble nevnt under punkt 2. Hva tror du Gud sier med dette avsnittet? Hvorfor er akkurat dette avsnittet en del av Bibelen? Hva er meningen med avsnittet? Bruk 10 – 15 minutter på å diskutere dette.
5. Be over teksten. Del gjerne relaterte bønne- og takkeemner. For eksempel om det er noe du tror Den hellige ånd minner deg om, eller om det var noe i teksten som var ekstra fint.
6. Les teksten en siste gang. La det være stille noen få minutter før en avslutter.

Appendiks

- Jakob ble martyr (Apg. 12.2) i år 44 e.Kr. (1), og blir ofte regnet som den første martyren.
- Johannes levde et langt liv, og er sannsynligvis den eneste apostelen som ikke ble martyr. I løpet av sine siste leveår levde han i eksil på øyen Patmos (Joh. Åp. 1.9), på grunn av romersk forfølgelse av de kristne.
- Johannes skrev Johannesevangeliet en gang mellom år 60 – 90 e.Kr. (2). Johannes' 1., 2. og 3. brev ble skrevet rundt år 90 e.Kr. og var muligens en kritisk respons på gnostiske tolkninger av Johannesevangeliet (2). Johannes' åpenbaring skrev han på øyen Patmos (Joh. Åp. 1.9), dateringen er usikker.
- I Johannesevangeliet refererer Johannes til seg selv som disippelen Herren hadde kjær (f.eks. Joh. 13.23, Joh. 20.2). Det vitner om en takknemlig og hengiven holdning til Jesus, for Johannes har forstått hva Jesus betyr for ham personlig. I Johannes' brev skriver han mye om forholdet mellom sannhet og kjærlighet (f.eks 1. Joh. 4.7 – 21, 2. Joh. 1.1 – 6, 3. Joh. 1.3 – 8).

Referanser

- (1) McDowell, Josh and McDowell, Sean (2017) *“Chapter 13, The Martyrdom of the Apostles”*. Evidence That Demands a Verdict. Harper Collins. p. 364.
- (2) McDowell, Josh and McDowell, Sean (2017) *“Chapter 3, Is the New Testament Historically Reliable?”*. Evidence That Demands a Verdict. Harper Collins. p. 46.